

Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om delaftale på undervisningsområdet om at bekæmpe parallelsamfund

9. maj 2018

Aftalepartierne er enige om en række initiativer på undervisningsområdet til at bekæmpe parallelsamfund. Forældrene skal løfte ansvaret med at opdrage deres børn og sikre, at børnene passer deres skolegang.

Regeringen har den 9. maj 2018 indgået delaftale på undervisningsområdet med Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti om at indføre sprogprøver i 0. klasse på grundskoler med høj andel af børn fra udsatte boligområder, at indføre øgede sanktioner overfor folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater, samt at styrke forældreansvaret gennem mulighed for bortfald af børnecheck, jf. tabel 1.

Initiativerne vil ikke berøre folkeskolens praksis generelt, som fastlagt i folkeskoleforliget. Regeringen anser aftalen for at være et tillæg til folkeskoleforliget, som først vil træde i kraft på den anden side af næste folketingsvalg. Regeringen anser dermed ikke aftalen for at være et brud på folkeskoleforliget. Aftaleparterne er åbne for, at øvrige partier kan tilslutte sig aftalen. Folkeskoleforliget består uændret som følge af aftalen.

Tabel 1
Initiativer

1. **Sprogprøver i 0. klasse på grundskoler med høj andel af børn fra udsatte boligområder**
2. **Konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater**
3. **Styrket forældreansvar gennem mulighed for bortfald af børnecheck. Gælder forældre til elever i folkeskolen.**

1. Sprogprøver i 0. klasse på grundskoler med høj andel af børn fra udsatte boligområder

Aftalepartierne er enige om, at der indføres sprogprøver i 0. klasse på grundskoler med mere end 30 pct. børn, der bor i et boligområde, der har været på infrastrukturlisten mindst én gang inden for de seneste 3 år. Alle elever i 0. klasse på de pågældende skoler vil blive omfattet af kravet om sprogprøve.

Sproglige kompetencer er en central forudsætning for børns faglige og sociale udvikling i skolen. Det er forældrenes ansvar at sikre deres børns basale sproglige formåen før skolestart, så børnene fra start kan indgå i det sociale og faglige fællesskab i skolen.

Sprogprøverne skal afdække barnets sproglige kompetencer i bred forstand, dvs. både ordforråd og sprogforståelse mv. Niveaueet for afprøvningen vil svare til det, som eleven skal have for at kunne følge undervisningen i 1. klasse med fagligt udbytte og uden væsentlige sprogstimuleringsbehov.

I dag er der krav om en sprogvurdering i 3-årsalderen, og der skal også ske en sprogstimulering i dagtilbuddene til de børn, som har et behov. Sprogprøven i 0. klasse vil være en naturlig forlængelse af indsatsen i dagtilbud.

Forslaget omfatter både folkeskoler og de frie grundskoler.

Forløbet med sprogprøver

Aftalepartierne er enige om, at modellen indebærer et forløb med flere sprogprøver i løbet af 0. klasse, hvor 1. sprogprøve gennemføres ved skolestart, 2. sprogprøve i februar og 3. sprogprøve inden skoleårets afslutning. Hvis en sprogprøve har et positivt udfald, er elevens sprogkunderskaber tilstrækkelige, og eleven skal derfor ikke til flere sprogprøver.

Eleven kan ikke påbegynde 1. klasse, hvis det fortsat er vurderingen efter 3. sprogprøve, at eleven har et utilstrækkeligt sprog. Dog kan forældrene tage imod tilbud om en 4. sprogprøve inden skolestart i 1. klasse, som giver mulighed for at begynde 1. klasse, hvis udfaldet er positivt, jf. afsnittet om sommerskole. Udgangspunktet er, at et negativt resultat ved 3. og eventuelt 4. sprogprøve betyder, at eleven skal gå om. I helt særlige tilfælde kan skolelederen for de elever, som ligger på grænsen til et positivt resultat, beslutte, at eleven kan påbegynde 1. klasse. Påbegyndelse af 1. klasse kan kun udskydes én gang for det enkelte barn.

Det forudsættes, at gennemførelsen af prøver sker i et trygt miljø for eleven og gennemføres af pædagogiske medarbejdere og afvikles i en velkendt kontekst, som har lighed med de øvrige dagligdags- og undervisningssituationer. Det er desuden væsentligt, at forældrene er velorienterede om prøvernes formål og gennemførelse.

Der skal skabes gennemsigtighed i skolernes praksis med sprogprøver, herunder brug af undtagelser, som evt. kan indgå som en del af statens kvalitetstilsyn. Der skal være en drøftelse i aftalekredsen om skolernes erfaringer med sprogprøver efter 3 år fra ikrafttrædelsesdatoen.

Sprogstimulering med baggrund i et negativt udfald i sprogprøven

Aftalepartierne er enige om, at elever, som har et negativt udfald ved en sprogprøve, skal gennemgå et sprogstimuleringsforløb på skolen inden den næste sprogprøve.

Aftalepartierne er desuden enige om, at sprogstimuleringsforløbene tilrettelægges, så der på kontinuerlig basis både er intensive forløb i og udenfor klasseværelset.

Dermed fastholder man eleven som en del af normalklassen. Udgangspunktet er, at der ikke sker en udvidelse i timetallet for eleverne, som omfattes af sprogstimulering, og at tidspunkter for start og slut på skoledagen er de samme.

Aftalepartierne ønsker, at der på de skoler, som omfattes af aftalen, skal sikres en parallelitet mellem de krav, der stilles til børn i 0. klasse og tosprogede elever, som optages i skolen senere end 0. klasse. De pågældende elever modtager efter de gældende regler enten undervisning i dansk som andetsprog som en integreret del af undervisningen i klassen, som basisundervisning i dansk som andetsprog (fx i modtageklasser eller på særlige hold) eller i et særligt kommunalt tilbud. Når eleven overgår til at følge den almindelige undervisning i klassen, skal eleven fremover have evalueret sine sprogkompetencer ved en prøve. Svarende til i 0. klasse kan eleven ikke påbegynde det næste klasstrin, før der foreligger en sprogp prøve med et positivt resultat. Der kan gennemføres op til 4 prøver. Rammerne og niveauet for prøverne fastsættes centralt (national standard) med udgangspunkt i fælles mål for dansk som andetsprog ud fra de relevante trin. Påbegyndelsen af det efterfølgende klasstrin kan kun udsættes én gang. Undervisningsministeriet udarbejder en model for, hvordan prøverne kan tilrettelægges. Modellen udarbejdes på baggrund af fornøden juridisk vurdering og vil blive drøftet med aftalepartierne.

Styrket forældreindsats

Aftalepartierne er enige om, at indsatsen på skolen suppleres med en styrket indsats over for forældrene. For elever med et negativt udfald af 1. sprogp prøve skal skolen tydeliggøre forældrenes ansvar for barnets skoleparathed og understøtte dem i at udvikle barnets sprog. Gennem skole-hjem-samarbejdet skal forældrene forpligtes til at tage deres del af ansvaret i hjemmet, og der bliver mulighed for, at forældrene kan få informationer om det gode skole-hjem-samarbejde.

Der stilles en værktøjskasse gratis til rådighed for skoler og forældre med f.eks. bøger, spil, onlinematerialer, læsekufferter mv. Værktøjskassen vil også give muligheder for de forældre, som har utilstrækkelige danskkundskaber.

Tilbud om sommerskole

Aftalepartierne er enige om, at der ved et negativt udfald ved 3. sprogp prøve – inden sommerferien – gives tilbud om et sommerskoleforløb med intensiv sprogp stimulering. Deltagelse i sommerskoleforløbet er frivilligt, og der opkræves en egenbetaling (500 kr./uge) til dækning af dele af udgifterne. Forældrene kan også vælge privat hjemmeundervisning over sommeren, som afholdes for egen regning. Alle elever, som har haft et negativt udfald ved 3. sprogp prøve, får tilbud om at tage en 4. sprogp prøve inden skolestart. Et positivt udfald af 4. sprogp prøve vil betyde, at barnet kan påbegynde 1. klasse.

Øvrige forhold

Udmøntning af forslaget skal i videst muligt omfang spille sammen med indsatsen i dagtilbuddene. I dag skal alle dagtilbud arbejde med børns sproglige udvikling som en del af den pædagogiske læreplan. Herudover skal der foretages en sprogvurdering af alle børn i dagtilbud i 3-års-alderen, som vurderes at have et behov herfor, og give sprogstimulering efter behov som opfølgning herpå. Endvidere skal kommunen foretage en sprogvurdering af alle 3-årige børn, som ikke er i dagtilbud. For etsprogede børn skal kommunen som opfølgning give sprogstimulering efter behov. Tosprogede børn med behov for sprogunderstøttende aktiviteter skal i et obligatorisk sprogstimuleringstilbud i form af en plads i et dagtilbud 30 timer om ugen. Den enkelte kommune kan vælge at fremrykke tidspunktet for sprogvurdering og sprogstimulering til 2-års-alderen.

Det fremgår endvidere af forslaget til kommende ny dagtilbudslov, at der det sidste år i dagtilbuddene skal etableres et læringsmiljø, som understøtter børnenes overgang til skolen, og det fremgår af nuværende dagtilbudslov, at dagtilbud i samarbejde med skolerne skal skabe en sammenhængende overgang til skole og fritidstilbud (§ 7, stk. 5). Der er nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal se på bedre overlevering af relevant viden om børn i overgange, hvor bl.a. Undervisningsministeriet og Børne- og Socialministeriet er repræsenteret. Formålet er at styrke det tværfaglige samarbejde med overgange.

Indsatsen placeres i skolen, fordi der indføres en prøve, som i sidste ende skal vurderes mod et krævet niveau i sproglige kompetencer i 1. klasse med henblik på at styrke elevernes indlæringsmuligheder i det videre skoleforløb. Det betyder bl.a., at sprogstimuleringen udover fokus på generel sproglig udvikling, også sprogudvikler i relation til faglige emner og relevante temaer, og at opgaven varetages af lærere med relevante undervisningskompetencer, f.eks. i dansk som andetsprog.

Niveauet for en bestået sprogprøve skal afklares nærmere i forbindelse med udviklingen af sprogprøveværktøjet. Udgangspunktet er, at der tages afsæt i det niveau, som eleven forventes at have for at kunne følge undervisningen i 1. klasse uden et væsentligt sprogstimuleringsbehov, og som er nødvendigt for, at eleven får tilstrækkeligt udbytte af undervisningen i 1. klasse.

Alt udviklet materiale (sprogprøver, materiale til sprogstimulering og værktøjskassen til forældrene) vil blive stillet til rådighed for alle skoler i Danmark mod betaling af omkostninger til fremstilling og forsendelse.

2. Konsekvent indgriben over for folkeskoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner med vedvarende dårlige resultater

2.1 Folkeskoleområdet

Folkeskolen er et kommunalt ansvar, og langt de fleste kommuner løfter ansvaret på folkeskoleområdet, som de skal. Men der ses også skoler, der vedvarende er i tilsynets fokus bl.a. på grund af udfordringer med at løfte eleverne fagligt i tilstrækkeligt omfang og dårlig trivsel på skolen. Ingen elever er tjent med at gå på en skole, som år efter år ikke formår at skabe gode og trygge rammer for elevens faglige og sociale udvikling.

Aftalepartierne er derfor enige om, at der indføres nye statslige sanktionsmuligheder over for skoler, der vedvarende leverer dårlige faglige resultater, som er gradvis optrappende i form af:

1. Tilbud om vejledningsforløb
2. Statsligt pålæg til kommunen
3. Lukning af skolen

Aftalepartierne er enige om, at tilsynet fremover skal udstyres med følgende nye sanktionsmuligheder:

Tabel 2 Oversigt over vejledningstilbud og sanktionsmuligheder	
Niveauer	Indikatorer og antal skoler (med udgangspunkt i det eksisterende tilsyn)
1. <u>Vejledning (tilbud)</u> (nuværende)	Hvis indikatorerne viser, at skolen falder ud på mindst 1 indikator i et skoleår, vil det statslige tilsyn udtage skolen til kvalitetstilsyn.
2. <u>Statsligt pålæg til kommunen</u> <ul style="list-style-type: none"> • Pålæg om rådgivningsforløb (nuværende) • Pålæg om handlingsplan (nuværende) • Handlingsplanen skal godkendes af UVM (nyt) 	Ca. 60 skoler var i tilsyn i skoleåret 2016/17. Heraf ligger ca. 7 skoler i skoledistrikter, som omfatter ghettoområder. Der er ingen skoler, som har fået et pålæg fra staten.
3. <u>Lukning</u> (nyt)	Staten kan pålægge kommunen at lukke skoler, som fortsat er i det statslige tilsyn, og som ikke har opfyldt de opstillede mål efter senest tre år.

I dag vil skoler, der udtages i tilsyn, arbejde lokalt med deres udfordringer i et år, og herefter vurderer ministeriet skolens tilsynssag.

Som led i kvalitetstilsynet kan Undervisningsministeriet i tilfælde af vedvarende dårlig kvalitet på folkeskoler pålægge kommunalbestyrelsen at udarbejde en handlingsplan og som delelement heri pålægge kommunen at deltage i vejledningsforløb med ministeriets læringskonsulenter.

Der findes dog nogle tilfælde, hvor skolen vælger ikke at indgå i et samarbejde med ministeriets læringskonsulenter, selvom skolen er udtaget til tilsyn og andre tilfælde, hvor der på trods af tilsynets anbefalinger ikke gennemføres de nødvendige tiltag for at rette op på skolens udfordringer. I dag eksisterer der ikke en bagkant for, hvor længe skolen kan blive i tilsynet uden yderligere indgreb. Aftalepartierne er enige om, at handlingsplanen skal godkendes af Undervisningsministeriet. Handlingsplanen kan f.eks. indeholde gennemførelse af bestemte pædagogiske tilbud, stop for optag af sprogligt svage elever mv.

Aftalepartierne er enige om, at staten får kompetence til at træffe beslutning om lukning af skoler, som ikke indenfor en treårig tidshorisont har indfriet de fastsatte mål. Denne sanktionsmulighed vil være sidste instans og har vidtrækkende konsekvenser, som skal håndteres. Det gælder i forhold til fx fordeling af elever, skolestruktur, ansættelsesmæssige forhold mv.

Udpegning af vedvarende dårligt præsterende skoler

Aftalepartierne er enige om, at der etableres en model for udpegning af vedvarende dårligt præsterende skoler. Det skal ske som en udbygning af den eksisterende model for kvalitetstilsyn med folkeskolen.

I det eksisterende kvalitetstilsyn med folkeskolen screenes alle skoler på baggrund af deres resultater på udvalgte indikatorer, blandt andet andelen af fagligt svage elever i dansk og matematik målt i de nationale test, folkeskolens afgangsprøver og resultaterne fra afgangsprøverne korrigeret for social baggrund (løfteevne).

Aftalepartierne er enige om, at kvalitetstilsynet videreudvikles, herunder suppleres med nye indikatorer, der har særlig fokus på parallelsamfundsproblematikken. Det kunne fx være:

- i) Omfanget af snyd til eksaminer
- ii) Antal bortviste elever¹.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at det undersøges nærmere, om andre mulige indikatorer som f.eks. vold på skolen eller religiøs chikane kan indgå i kvalitetstilsynet.

De nye indikatorer kan være tegn på udbredt social uro, dårligt undervisningsmiljø og manglende demokratisk forståelse, som forventes at være mere udbredt på

---

¹ Med "bortviste elever" forstås de elever, som efter bekendtgørelse om fremme af god orden i folkeskolen (nr. 697 af den 23. juni 2014), udelukkes fra undervisningen i indtil 1 uge eller overflyttes til enten en anden klasse på skolen, til en anden skole i kommunen eller udskrivning på 10. klassetrin.

skoler beliggende i udsatte boligområder. Det vil i det videre forløb blive nærmere undersøgt, om de nye indikatorer er tilstrækkelige til at afdække de problemer, som kan opstå i parallelsamfund, eller der er behov for at supplere med yderligere indikatorer.

Der vil i den konkrete udmøntning af indikatorerne skulle tages hensyn til at sikre en ubureaukratisk løsning f.eks. ved, at de nye indikatorer alene undersøges for skoler, der er udtaget til tilsyn på baggrund af de eksisterende faglige indikatorer. Der vil derudover blive taget hensyn til, at udmøntningen så vidt muligt ikke medvirker til, at skolerne undlader at registrere data eller bortvise elever for at undgå sanktioner.

Der skal efter 3 år ske en opfølgning på, om der er behov for justering af indikatorerne.

Aftalepartierne er enige om, at som udgangspunkt vil skoler som hidtil blive udtaget til tilsyn, hvis de falder ud på mindst en indikator (både nye og eksisterende indikatorer).

Endelig er aftalepartierne enige om, at der skal etableres mulighed for en tidlig statslig indgriben eller lukning i særlige tilfælde, hvis skolens problemer er mere omfangsrige end blot faglige udfordringer (fx mange voldssager, omfattende social kontrol, bandeproblematikker), der kræver en hurtig reaktion.

2.2 Ungdomsuddannelsesområdet

Langt de fleste gymnasier, voksenuddannelsescentre og erhvervsskoler leverer gode ungdomsuddannelser. Men ingen elever er tjent med at gå på en ungdomsuddannelse, som år efter år ikke formår at skabe trygge rammer for elevernes udvikling. Der skal kunne gribes konsekvent ind over for institutioner, der vedvarende er i tilsynets fokus.

Undervisningsministeriet gennemfører i dag et kvalitetstilsyn og et økonomisk tilsyn med de selvejende institutioner. Institutionerne screenes med afsæt i en række uddannelsesspecifikke indikatorer, som bl.a. fagligt niveau (fx eksamensresultater), frafald og overgang til uddannelse/beskæftigelse.

De institutioner/afdelinger, der efter en nærmere undersøgelse vurderes at være mest udfordrede, vil blive tilbudt eller – hvis det vurderes nødvendigt – pålagt vejledning og sparring med ministeriets læringskonsulenter. Derudover har Undervisningsministeriet i dag mulighed for mere indgribende sanktioner i form af bl.a. tilskudssanktioner og indsættelse af et midlertidigt styre. De mere indgribende sanktioner har primært været benyttet i ministeriets økonomiske tilsyn.

Parallelt med folkeskoleområdet er aftalepartierne enige om, at Undervisningsministeriets eksisterende tilsyn suppleres med de samme nye indikatorer, som indfø-

res på folkeskoleområdet (jf. ovenfor). Indikatorerne forventes at kunne identificere institutioner, som ikke formår at skabe trygge rammer for undervisningen.

Aftalepartierne er desuden enige om, at der fremadrettet skal være et særligt fokus på, at internationale konflikter ikke skal have betydning for det faglige og sociale miljø på danske uddannelsesinstitutioner.

Nye sanktionsmuligheder

Aftalepartierne er enige om, at de eksisterende sanktionsmuligheder over for ungdomsuddannelsesinstitutionerne udvides til også at omfatte, at Undervisningsministeriet kan pålægge institutionen at stoppe for optaget af elever med lav faglighed på den enkelte institution. Der ændres ikke på elevernes retskrav på optagelse på den pågældende ungdomsuddannelse efter de gældende adgangsforudsætninger. Eleverne vil i stedet skulle optages på en anden institution. Dette skal medvirke til, at elever med lav faglighed får bedre muligheder for at hæve deres faglige niveau, da de i så fald ikke optages på en institution, der har vanskeligt ved at levere trygge rammer eller et højt fagligt niveau.

Et pålæg om stop for optag af elever med lav faglighed kan betyde, at der ikke kan optages elever ved optagelsesprøve eller vejledningssamtale.

I forbindelse med et pålæg om stop for optag af elever med lav faglighed på en konkret institution vil der blive taget hensyn til elevens transportafstand ved optag på en anden institution fx i forhold til afgrænsning af, hvilke elever med lav faglighed, der optages/ikke optages. Principperne for pålæg om stop for elever med lav faglighed, herunder hensynet til transportafstand, vil blive fastlagt efter drøftelse med aftalekredsen.

Aftalepartierne er enige om, at Undervisningsministeriet i særligt grove tilfælde kan sanktionere institutionen til at fusionere med en anden institution eller lukke. I dag sker fusioner på frivillig basis med ministeriets godkendelse, og lukning fra Undervisningsministeriets side vil i dag primært ske på baggrund af en vurdering af behovet for uddannelsesudbud og ved fratagelse af udbudsgodkendelsen.

Tabel 3**Oversigt over sanktionsmuligheder på ungdomsuddannelsesinstitutionerne**

Sanktion	Indikatorer
1) <u>Tilbud</u> om vejledningsforløb	Hvis indikatorerne viser, at institutionen falder ud på mindst 1 indikator i et skoleår, vil det statslige tilsyn udtage institutionen til kvalitetstilsyn.
2) <u>Pålæg til den selvejende institution, fx</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rådgivningsforløb • Handlingsplan • Stop af optag af elever med lav faglighed (nyt) 	Der var 23 erhvervsskoler og gymnasier i skoleåret 2016/17 som deltog i et vejledningsforløb som led i ministeriets kvalitetstilsyn.
3) Fusion med anden institution eller <u>lukning af institutionen</u> (nyt ift. kvalitetstilsynet)	Hvis indikatorerne viser, at institutionen falder ud på mindst to indikatorer 3 år i træk, og tilsynet kan konstatere mangel på progression, vil det statslige tilsyn sætte ind, hvilket kan føre til eventuel lukning. Det vurderes, at ingen erhvervsskoler eller gymnasier pt. vil være i bruttomålgruppen for sanktion 2 og 3. Det forventes, at enkelte institutioner vil kunne komme i betragtning til disse sanktioner med introduktionen af nye indikatorer i tilsynet.

Anvendelse af sanktioner

Lukning af institutioner på baggrund af kvalitetstilsynet vil alene kunne ske efter, at Undervisningsministeriet har indsat en midlertidig bestyrelse med henblik på genopretning eller likvidation af den selvejende institution, og hvor institutionen ikke inden for en treårig tidshorisont har indfriet de fastsatte mål. Denne sanktionsmulighed vil være sidste instans og har vidtrækkende konsekvenser. Det gælder i forhold til fx fordeling af elever til andre institutioner, ansættelsesmæssige forhold, håndtering af bygninger mv.

Institutioner, der udtages i tilsyn, vil som i dag skulle arbejde lokalt med deres udfordringer i et år, evt. i samarbejde med ministeriets læringskonsulenter, og herefter vurderer ministeriet institutionens tilsynssag. Brugen af de nye sanktioner kan også ske ved udtagelse på baggrund af de eksisterende indikatorer. Der vil fortsat skulle være proportionalitet i forhold til problemernes omfang og karakter og valg af sanktion.

Undervisningsministeriets tilsyn og evt. sanktioner vil tage højde for målsætningen om at øge søgningen til erhvervsuddannelserne.

Med udgangspunkt i de eksisterende indikatorer i Undervisningsministeriets tilsyn vurderes det, at ingen erhvervsskoler eller gymnasier på nuværende tidspunkt vil være i bruttomålgruppen for de mest indgribende sanktioner (fusion eller lukning).

Det forventes, at enkelte institutioner vil kunne komme i betragtning til disse sanktioner med introduktionen af nye indikatorer i tilsynet.

De nye sanktionsmuligheder og det styrkede kvalitetstilsyn vil ikke gælde for private gymnasier. Private gymnasier er i dag underlagt det eksisterende kvalitetstilsyn. Det vil ligeledes ikke gælde for de kommende FGU-institutioner.

3. Styrket forældreansvar gennem mulighed for bortfald af børnecheck. Gælder forældre til elever i folkeskolen.

Aftalepartierne er enige om, at forældreansvaret skal styrkes ved at indføre en central pligt for forældreansvar i forhold til børnenes skolegang i folkeskolen. Hjemlen tilvejebringes i sociallovgivningen.

Det er i dag ikke muligt direkte at sanktionere fravær fra undervisningen økonomisk.

Det aftales, at børn i folkeskolen skal følge undervisningen. Derfor bortfalder børne- og ungedelsen i et kvartal, hvis et barn har mere end 15 pct. ulovligt² fravær i løbet af et kvartal.

Mere end 15 pct. ulovligt fravær i et kvartal

I dag skal fravær registreres elektronisk dagligt, men det er op til lokal beslutning, hvornår registreringen skal finde sted, herunder om der registreres på dags- eller timebasis.

Skolelederen vil være ansvarlig for, at registreringen og indberetningen af fravær sker efter reglerne i den gældende bekendtgørelse herom, og at der foreligger den fornødne dokumentation for fraværet. Det lægges til grund, at kommunerne anvender eksisterende data og registreringsløsninger til at registrere fravær til brug for kommunalbestyrelsen, og at der således ikke skal ske en central systemunderstøttelse af registreringen.

Der gælder i dag en skærpet underretningspligt, hvorefter alle offentligt ansatte skal underrette kommunalbestyrelsen, hvis et barn eller en ung kan have behov for særligt støtte, herunder på grund af barnets eller den unges ulovlige skolefravær eller undladelse af at opfylde undervisningspligten (servicelovens § 153, stk. 1).

Der indføres en objektiv pligt for skolelederne til altid at underrette kommunalbestyrelsen, såfremt et barn eller en ung har ulovligt skolefravær i et kvartal på 15 pct. eller derover. Underretninger som følge af skolelederens nye objektive pligt

---

² Fravær er ulovligt, hvis det ikke skyldes sygdom eller lignende forhold, og skolelederen ikke har godkendt fraværet. Der henvises til bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen i folkeskolen, bek. nr. 696 af 23. juni 2014.

skal modtages og håndteres svarende til, hvordan kommunen skal håndtere enhver underretning under den skærpede underretningspligt, jf. serviceloven.

Kommunalbestyrelsen skal herefter træffe afgørelse om bortfald af børne- og ungeydelsen. Kompetencen vil kunne delegeres til forvaltningen. Afgørelsen skal leve op til forvaltningslovens krav om partshøring mv. Skolelederen vil efter omstændighederne skulle bekræfte, at eleven rent faktisk har over 15 pct. i fravær, som led i behandling af sagen. Dette skal bl.a. ske for at sikre, at børne- og ungeydelsen ikke fratrækkes som følge af fejlregistrering, eller hvis forældrene har valgt selv at varetage undervisningspligten af deres barn, og har meddelt dette skriftligt til kommunalbestyrelsen før undervisningen begynder - og dette fejlagtigt er blevet registreret som ulovligt fravær.

Forslaget gælder alene *ulovligt* fravær. Definitionen af ulovligt fravær reguleres af folkeskolelovens § 39, stk. 1.

Aftalepartierne er enige om, at den nærmere udmøntning skal tage højde for, at elever med handicap, autisme og lignende, ikke rammes af sanktionerne som følge af deres handicap mv.

Aftalepartierne ønsker, at der bliver sat så tidligt ind som muligt på skolen for at nedbringe elevernes fravær og håndtere de bagvedliggende årsager. Med den mere systematiske registrering af fravær kommer der nu en gennemsigtighed, som gør det muligt at håndtere fraværet, inden det vokser.

Aftalen vil føre til, at kommunen vil modtage flere underretninger om børn og unge, som kommunen ikke tidligere har været i forbindelse med. Ulovligt skolefravær er bekymrende adfærd og kan være udtryk for, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte. Kommunen skal derfor efter de gældende regler i serviceloven afholde en børnesamtale med flere af disse børn og unge samt iværksætte eventuelt yderligere indsatser i medfør af serviceloven. Indsatserne har til formål at støtte forældrene og eleverne, herunder i forbindelse med evt. psykiske vanskeligheder, misbrug mv.

Undervisningsministeriet vil præcisere og vejlede om det forebyggende arbejde, særligt ift. hvordan det vil være muligt at gribe ind og foretage underretninger også ved fravær under 15 pct. i de tilfælde, hvor der samlet set er tale om bekymrende fravær.

Med en ændring af reglerne på Børne- og Socialministeriets område vil aftalen om styrket forældreansvar ikke være omfattet af folkeskoleforliget.

4. Økonomi

Økonomien er aftalt i regi af den samlede aftale om finansiering af indsatser for at forebygge og nedbryde parallelsamfund og aftale om Landsbyggefondens ramme til fysiske forandringer af de udsatte boligområder mv. i perioden 2019-2026.

5. Proces

Aftalepartierne er enige om, at initiativerne på folkeskoleområdet træder i kraft fra skoleåret 2019/20, dvs. efter et folketingsvalg. I skoleåret 2018/19 udvikles og afprøves sprogprøveredskab, sprogstimuleringsforløb, forældreindsats og sommerskole på en række skoler gennem et forsøgsprogram.

Aftalepartierne er enige om, at sprogprøveredskab, sprogstimuleringsforløb, forældreindsats og sommerskole bliver evalueret i 2022.